

Yrd. Doç. Dr. FULYA İLÇİN GÖNENÇ
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Öğretim Üyesi

ROMA HUKUKUNDA KADIN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
KISALTMALAR.....	xiii
GİRİŞ	1
Toplumsal Cinsiyet ve Roma Hukukunda Kadın	5
1. Kişiler Hukuku Bakımından Roma’da Kadının Ehliyeti... 13	
1.1. Genel Olarak	13
1.2. Hak Ehliyeti ve Hak Ehliyetini Kısıtlayan Bir Neden Olarak Cinsiyet	15
1.3. Kadının Hukuki İşlem Ehliyetinin Kısıtlanması	23
1.3.1. Kadınlar Üzerindeki Vesayet (<i>Tutela Mulierum</i>)	24
1.3.2. <i>Senatus Consultum Velleianum</i>	29
2. Roma Ailesi ve Kadın	32
2.1. Roma Ailesi (<i>Familia</i>).....	32
2.1.1. Roma Ailesinde Doğum ve Çocuk	40
2.1.2. <i>Pater Familias</i> ’ın Hakimiyeti (<i>Patria Potestas</i>)	47
2.2. Roma Ailesinde Kadın.....	52
2.2.1. Roma Ailesinde Kız Çocukları	53
2.2.2. Evli Kadın	55
2.2.3. Anne	57
2.2.4. Dul Kadın.....	59
3. Roma Hukukunda <i>Manus</i>	60
3.1. <i>Manus</i> ’un Hukuki Niteliği	63

3.2. <i>Manus</i> 'u Tesis Eden İşlemler (<i>Conventio in Manum</i>)	65
3.2.1. <i>Conferratio</i>	65
3.2.2. <i>Coemptio</i>	67
3.2.3. <i>Usus</i>	68
4. Roma Hukukunda Evlilik	69
4.1. Evlilik Birliğinin Oluşması	69
4.1.1. Nişanlılık	70
4.1.1.1. Nişanlılığın Hükümleri	74
4.1.1.2. Nişanlılığın Sona Ermesi ve Sonuçları	75
4.1.2. Roma Hukukunda Evlenme	82
4.1.2.1. Genel Olarak	82
4.1.2.2. Tanımı ve Hukuki Niteliği	86
4.1.2.3. Evlenmenin Gerçekleştirilmesi İçin Aranan Şartlar	89
4.1.2.3.1. Evlenmede Rıza	89
4.1.2.3.2. <i>Conubium</i>	92
4.1.2.3.3. Yaş	94
4.1.2.4. Evlenme Engelleri	96
4.1.2.4.1. Hısımlık	97
4.1.2.4.2. Vesayet İlişkisi	99
4.1.2.4.3. Yas Tutma ve İddet Süresi	99
4.1.2.4.4. Önceki Evlilik	101
4.1.2.4.5. Akıl Hastalığı	101
4.1.2.4.6. Askerlik Hizmeti Yapanların Durumu	102
4.1.2.4.7. Belirli Kişiler Bakımından Getirilen Evlenme Engelleri	102
4.1.2.4.8. Diğer Evlenme Engelleri	105
4.1.2.5. Evlenmenin Hükümleri	106
4.2. Evliliğin Sona Ermesi ve Boşanma (<i>Divortium</i>)	110
4.2.1. Genel Olarak	110
4.2.2. Boşanma (<i>Divortium</i>)	111
4.3. <i>Dos</i>	121

4.3.1. <i>Dos</i> 'un Konusu ve Tesisi	124
4.3.2. <i>Dos Profecticia</i> ve <i>Dos Adventicia</i>	126
4.3.3. <i>Dos</i> 'un Hükümleri	128
4.3.4. <i>Dos</i> Dışında Kalan Mallar (<i>Parapherna</i>)	130
5. Augustus Dönemi ve Hukuki Düzenlemeleri	131
6. Evlilik Olmayan (<i>Matrimonium</i>) Birliktelikler	136
6.1. <i>Concubinatus</i>	136
6.2. <i>Contubernium</i>	141
7. Roma Hukukunda Kadının Mirasçılığı	142
8. Ceza Hukukunda Kadın	146
9. Roma Toplumunda Kadın	153
9.1. Roma Siyasi Yaşamında Kadın	153
9.1.1. <i>Lex Oppia</i>	155
9.1.2. Roma'dan Kadın Figürleri	156
9.2. Roma Sosyal Yaşamında Kadın	162
9.3. Roma Ekonomik Yaşamında Kadın	162
9.3.1. Romalı Kadınlar ve <i>Munera</i>	168
9.4. Roma'da Kadınların Dinsel Rollerini	170
9.4.1. Vesta Rahibeleri	175
SONUÇ	179
KRONOLOJİ	183
KAYNAKÇA	191
ANTİK KAYNAKLAR	206
İNTERNET KAYNAKLARI	207
DİZİN	209